പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 029

ശേഷ ഉവാച.

തേ തു താതവചഃ ശ്രുത്വാ ഹർഷിതാഃ സംപ്രഹാരിണഃ .

തഥേത്യൂചുർമഹാരാജം രാമദർശനലാലസമ് 1.

പുത്രാ ഊചുഃ.

രാജൻഭവത്പദാംഭോജാന്നാന്യം ജാനീമഹേ വയമ് .

യത്തവ സ്വാംതതോ ജാതം തദ്ഭവത്വദ്യ വേഗതഃ 2.

അശ്വോ/യം നീയതാം തത്ര സിതചാമരഭൂഷിതഃ .

രത്നമാലാതിശോഭാഢ്യശ്ചംദനാദികചർചിതഃ 3.

രാജ്യമാജ്ഞാഫലം സ്വാമിൻകോശാ ബഹുസമൃദ്ധയഃ .

വാസാംസി സുമഹാർഹാണി സൂക്ഷ്മാണി സുഗുണാനി ച 4.

ചംദനം ചംദ്രകം ചൈവ വാജിനഃ സുമനോഹരാഃ .

ഹസ്തിനസ്തു മദോദ്ധൂതാ രഥാഃ കാംചനകൂബരാഃ 5.

വിചിത്രതരവർണാദി നാനാഭൂഷണഭൂഷിതാഃ .

ദാസ്യഃ ശതസഹസ്രം ച ദാസാശ്ച സുമനോരമാഃ 6.

മണയഃ സൂര്യസംകാശാ രത്നാനി വിവിധാനി ച .

മുക്താഫലാനി ശുഭ്രാണി ഗജകുംഭഭവാനി ച 7.

വിദ്രുമാഃ ശതസാഹസ്രാ യദ്ദ്വസ്തുമഹോദയമ് .

തത്സർവം രാമചംദ്രായ ദേഹി രാജന്മഹാമതേ 8.

സുതാനസ്മാൻകിംകരാന്നഃ സർവാനർപയ ഭൂപതേ .

കഥം ന കുരുഷേരാജംസ്തദധീനം നൃപാസനമ് 9.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി പുത്രവചഃ ശ്രുത്വാ ഹർഷിതോഽഭൂന്മഹീപതിഃ .

ഉവാച ച സുതാന്വീരാൻസ്വവാക്യകരണോദ്യതാൻ 10.

രാജോവാച.

ആനയംതു ഹയം സർവേ സന്നദ്ധാഃ ശസ്ത്രപാണയഃ .

നാനാരഥപരീവാരാസ്തതോ യാസ്യേ നൃപം പ്രതി 11.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി രാജ്ഞോവചഃ ശ്രുത്വാ വിചിത്രോ ദമനസ്തഥാ .

സുകേതുഃ സമരേ ശൂരാ ജഗ്മുസ്തസ്യാജ്ഞയോദ്യതാഃ 12.

തേ ഗത്വാഥ പുരീം ശൂരാ വാജിനം സുമനോരമമ് .

സിതചാമരസംയുക്തം സ്വർണപത്രാദ്യലംകൃതമ് 13.

രത്നമാലാവിഭൂഷാഢ്യം ചിത്രപത്രേണശോഭിതമ് .

വിചിത്രമണിഭൂഷാഢ്യം മുക്താജാലസ്വലംകൃതമ് 14.

രജ്ജ്വാ ധൃതം മഹാവീരൈഃ പൂർവതഃ പൃഷ്ഠതോ ഭടൈഃ .

മഹാശസ്ത്രാസ്ത്രസംയുക്തൈഃ സർവശോഭാസമന്വിതൈഃ 15.

സിതാതപത്രമസ്യോച്ചൈർഭാതി മൂർധനി വാജിനഃ .

സുചാമരദ്വയം യസ്യ ധ്രിയതേ പുരതോ മുഹുഃ 16.

കൃഷ്ണാഗർവാദിധൂപൈശ്ച ധൂപിതം വായുവേഗിനമ് .

രാജ്ഞഃ പുരോ നിനായാശ്വം ഹയമേധസ്യ സത്ക്രതോഃ 17.

തമാനീതം ഹയം ദൃഷ്ട്വാ രത്നമാലാവിഭൂഷിതമ് .

മനോജവം കാമരൂപം ജഹർഷ മതിമാന്നൃപഃ 18.

ജഗാമ പദ്ഭ്യാം ശത്രുഘ്നം രാജചിഹ്നാദ്യലംകൃതഃ .

സ്വപുത്രപൗത്രൈഃ സംയുക്തോ രാജാ പരമധാർമികഃ 19.
യയൗ കർതും ധനാനാം സ സദ്വ്യയം ചലഗാമിനാമ് .
ഏതദ്വിനശ്വരം മത്വാ ദുഃഖദം സക്തചേതസാമ് 20.
ശത്രുഘ്നം സ ദദർശാഥ സിതച്ഛത്രേണ ശോഭിതമ് .
ചാമരൈർവീജ്യമാനഞ്ച സേവകൈഃ പുരതഃ സ്ഥിതൈഃ 21.
സുമതിം പരിപൃച്ഛന്തം രാമചന്ദ്രകഥാനകമ് .
ഭയവാർതാവിനിർമുക്തം വീരശോഭാസ്വലംകൃതമ് 22.
വീരൈഃ കോടിഭിരാകീർണം വാജിപാലനകാംക്ഷിഭിഃ .
വാനരാണാം സഹസ്രൈശ്ച സമന്താത്പരിവാരിതമ് 23.
ദൃഷ്ട്വാ ശത്രുഘ്നചരണൗ പ്രണനാമ സപുത്രകഃ .
ധന്യോഽഹമിതി സംഹൃഷ്ടോ വദന്രാമൈകമാനസഃ 24.
ശത്രുഘ്നസ്തം പ്രണയിനം ദൃഷ്ട്വാ രാജാനമുദ്ഭടമ് .
ഉത്ഥായാസനതഃ സർവൈർഭടൈർദോർഭ്യാം സ സസ്വജേ 25.
ദൃഢം സംപൂജ്യ രാജാ തം ശത്രുഘ്നം പരവീരഹാ .
ഉവാച ഹർഷമാപന്നോ ഗദ്ഗദസ്വരയാ ഗിരാ 26.
സുബാഹുരുവാച.
അദ്യ ധന്യോസ്മി സസുതഃ സകുടുംബഃ സവാഹനഃ .
യദ്യുഷ്മച്ചരണൗ ദ്രക്ഷ്യേ നൃപകോടിഭിരീഡിതൗ 27.
അജ്ഞാനിനാ സുതേനായം ഗൃഹീതോ വാജിനാം വരഃ .
ദമനേനാനയം ത്വസ്യ ക്ഷമസ്വ കരുണാനിധേ 28.
ന ജാനാതി രഘൂത്തംസം സർവദേവാധിദൈവതമ് .
ലീലയാ വിശ്വസ്രഷ്ടാരം ഹന്താരമപി പാലകമ് 29.
ഇദം രാജ്യം സമൃദ്ധാംഗം സമൃദ്ധബലവാഹനമ് .
ഇമേ കോശാ ധനൈഃ പൂർണാ ഇമേ പുത്രാ ഇമേ വയമ് 30.
സർവേ വയം രാമനാഥാസ്ത്വദാജ്ഞാ പ്രതിപാലകാഃ .
ഗൃഹാണ സർവം സഫലം ന മേഽസ്തി ക്വചിദുന്മതമ് 31.

ക്വാസൗ ഹനൂമാന്രാമസ്യ ചരണാംഭോജഷട്പദഃ .

യത്പ്രസാദാദഹം പ്രാപ്സ്യേ രാജരാജസ്യ ദർശനമ് 32.

സാധൂനാം സംഗമേ കിം കിം പ്രാപ്യതേ ന മഹീതലേ .

യത്പ്രസാദാദഹം മൂഢോ ബ്രഹ്മശാപമതീതരമ് 33.

ദൃഷ്ട്വാ ത്വദ്യ മഹാരാജം പദ്മപത്രനിഭേക്ഷണമ് .

പ്രാപ്സ്യാമി ജന്മനഃ സർവം ഫലം ദുർലഭമത്ര ച 34.

മമ താവദ്ഗതം ചായുർബഹുരാമവിയോഗിനഃ .

സ്വല്പമുർവരിതം തത്ര കഥം ദ്രക്ഷ്യേ രഘൂത്തമമ് 35.

മഹ്യം ദർശയതം രാമം യജ്ഞകർമവിചക്ഷണമ് .

യദംഘ്രിരജസാപൂതാ ശിലാഭൂതാ മുനിപ്രിയാ 36.

കാകഃ പരം പദം പ്രാപ്തോ യദ്ബാണസ്പർശനാത്ഖഗഃ .

അനേകേ യസ്യ വക്ത്രാബ്ജം വീക്ഷ്യ സംഖ്യേ പദം ഗതാഃ 37.

യേ ത്വസ്യ രഘുനാഥസ്യ നാമ ഗൃഹ്ണംതി സാദരാഃ .

തേ യാംതി പരമം സ്ഥാനം യോഗിഭിര്യദ്വിചിംത്യതേ 38.

ധന്യായോധ്യാഭവാ ലോകാ യേ രാമമുഖപംജമ് .

സ്വലോചനപുടൈഃ പീത്വാ സുഖം യാംതി മഹോദയമ് 39.

ഇതി സംഭാഷ്യ നൃപതിം വാഹം രാജ്യം ധനാനി ച .

സർവം സമർപ്യ ചാവോചത്കിംകരോസ്മി മഹീപതേ 40.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ രാജ്ഞഃ പരപുരംജയഃ .

പ്രത്യുവാചേതി തം ഭൂപം വാഗ്മീ വാക്യവിശാരദഃ 41.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

കഥം രാജന്നിദം ബ്രൂഷേ ത്വം വൃദ്ധോ മമ പൂജിതഃ .

സർവം ത്വദീയം ത്വദ്രാജ്യം ദമനോ വിദധാത്വയമ് 42.

ക്ഷത്ത്രിയാണാമിദം കൃത്യം യത്സംഗ്രാമവിധായകമ് .

സർവം രാജ്യം ധനം ചേദം പ്രതിയാതു മമാജ്ഞയാ 43.

യഥാ മേ രഘുനാഥസ്തു പൂജ്യോ വാങ്മനസാ സദാ .

തഥാ ത്വമപി മത്പൂജ്യോ ഭവിഷ്യസി മഹീപതേ 44.

ഭവാൻസജ്ജോ ഭവത്വദ്യ ഹയസ്യാനുഗമം പ്രതി .

സന്നദ്ധഃ കവചീ ഖഡ്ഗീ ഗജാശ്വരഥസംയുതഃ 45.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ ശത്രുഘ്നസ്യ മഹീപതിഃ .

പുത്രം രാജ്യേഽഭിഷേച്യൈവ ശത്രുഘ്നേന സുപൂജിതഃ 46.

മഹാരഥൈഃ പരിവൃതോ നിജം പുത്രം രണാംഗണേ .

പുഷ്കലേന ഹതം ഭൂപഃ സംസ്കൃത്യ വിധിപൂർവകമ് 47.

ക്ഷണം ശുശോച തത്ത്വജ്ഞോ ലോകദൃഷ്ട്യാ മഹാരഥഃ .

ജ്ഞാനേനാനാശയച്ഛോകം രഘുനാഥമനുസ്മരൻ 48.

സജ്ജീഭൂതോ രഥേ തിഷ്ഠന്മഹാസൈന്യസമാവൃതഃ .

ആജഗാമ സ ശത്രുഘ്നം മഹാരഥിപുരസ്കൃതഃ 49.

രാജാ തമാഗതം ദൃഷ്ട്വാ സർവസൈന്യസമന്വിതമ് .

ഗംതും ചകാര ധിഷണാം ഹയവര്യസ്യ പാലനേ 50.

സോഽശ്വോ വിമോചിതസ്തേന ഭാലേ പത്രേണ ചിഹ്നിതഃ .

വാമാവർതം ഭ്രമൻപ്രായാത്പൗർവാഞ്ജനപദാൻബഹൂൻ 51.

തത്രതത്രത്യ ഭൂപാലൈർമഹാശൂരാഭിപൂജിതൈഃ .

പ്രണതിഃ ക്രിയതേ തസ്യ ന കോപി തമഗൃഹ്ണത 52.

കേചിദ്വാസാംസി ചിത്രാണി കേചിദ്രാജ്യം സ്വകം മഹത് .

കേചിദ്ധനം ജനം കേചിദാനീയ പ്രണമംതി തമ് 53.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ ശത്രുഘ്നസ്യ സുബാഹുനാ സഹ നിര്യാണംനാമ ഏകോനത്രിംശത്തമോഽധ്യായഃ 29 .
